

ЗНАМЕНОСЕЦА НА БОТЕВАТА ЧЕТА

Никола Симовъ Куруто

На 18 май 1876 година, следъ кървавото сражение на „Милинъ камъкъ“ между храбрите Ботеви четници и хилядната турска войска и башибозукъ, привечеръ падналъ убитъ знаменосецътъ на ботевата чета. Когато алената кръвъ обагрила топлитъ скали, войводата се навелъ надъ убития и една топла сълза капнала върху бледото мъртво чело... После Ботевъ се изправилъ и съ тѣга хвърлилъ погледъ къмъ гордото четнишко знаме.

— Отковете го! Отъ него вече нѣмаме нужда, — казалъ мрачно той, като не снемалъ очи отъ знамето. Убитиятъ знаменосецъ още здраво стискалъ вършината, на която било прикрепено знамето.

Тоя близъкъ Ботевъ другаръ се казваше Никола Симовъ Куруто, боецъ и много смѣлъ бунтовникъ.

Роденъ е къмъ 1845 година въ градъ Ески-Джумая (сега Търговище). Баща му е билъ беденъ грънчаръ. Още като дете, малкиятъ Никола е тичалъ на воля изъ полянитъ и всѣкога пръвъ повеждалъ игритъ. Най-много обичалъ да играе на „турци и българи“...

Затова мнозина не го обичали. Като порастналъ, станалъ смѣлъ, гордъ, мълчаливъ. Чорбаджии и турци още повече го намразили. Защото Никола почналъ да не ги слуша, да ходи на ловъ и по хорото съ пушка, да се събира съ буйни другари, които все гледали да бждатъ първи

по хора и седѣнки. Като чулъ, че лоши турци правѣли пакости на българитъ, нощно време Куруто (дали му това име, защото билъ тънъкъ и високъ) имъ отмѣщавалъ. Влизалъ въ тѣхнитъ къщи, набивалъ мѣчителъ, вземалъ му паритъ и избѣгвалъ.

Никола Симовъ не се страхувалъ отъ никого. Често отивалъ изъ Добруджа да продава манифактурни стоки. Запозналъ се тамъ съ нѣкои бунтовници и той поискалъ да стане като тѣхъ, за да се бие за свободата на България.

Веднажъ, презъ прочутия Ески-Джумайски панайръ, обинили го, че открадналъ часовници отъ единъ търновски чорбаджия. Затворили го. Зарадвали се турцитъ и поискали да бжде осѣденъ на смъртъ, за да се отърватъ отъ него. И Куруто билъ изпратенъ въ прочутия Русчушки затворъ.

Но той избѣгвалъ, като промушилъ заплетието, което го придружавало; взелъ коня на единъ пътникъ и полетѣлъ къмъ Добруджа. Въ градъ Манкалия имало много лошъ каймаканинъ. Никола Симовъ се опиталъ да го убие. После се прехвърлилъ въ Влашко. Отишълъ въ Браила, а отъ тамъ — въ Букурещъ. Запозналъ се съ много бунтовници: Христо Ботевъ, Странджата, Каравеловъ и др. Заедно съ Ботевъ и други хъшове, веднажъ решили да се преоблѣкатъ като ромънски стражари и да взематъ паритъ на единъ манастиръ, за да купятъ пушки, барутъ и куршуми.

Другъ пътъ ходилъ съ Странджата при Каравеловъ по комитетски работи. На два пъти него и Ботева сж ги избирали за съдии на хъшоветъ, провинени въ разни пакости. И когато Ботевъ станалъ войвода на най-прочутата чета, веднага избралъ за знаменосецъ храбриятъ Никола, защото знаелъ, че само той може най-достойно да носи знамето.

Подъ това знаме четниците за пръвъ пътъ цѣлунали родната земя. Съ него тѣ тръгнали да умиратъ за свободата на България.

Съ него въ ржка, Никола Симовъ падналъ убитъ на „Милинъ камъкъ“.

Петъръ Стѣповъ

Въ тишината на гора та бързъ потокъ се пѣни, хладъ полѣхва отъ листата отъ води студени.

Вѣтръ вѣе — залюлѣ липа, джбъ и бука, а на бука птица пѣе, кукувица кука.

Колко много въ тишината дрѣматъ тъмни тайни! Слушай, какъ шепти гора та приказки омайни...

Емануилъ п. Димитровъ

Тамъ гнѣздо на клонче малко като люлка висне; славей гласъ извие сладко, косъ изсвири, писне...

Въ папратъ тамъ помниче цѣвне, зайче тамъ се крие. Тихо... Въ мигъ вѣтрѣцъ полѣхне, или звѣръ завие.

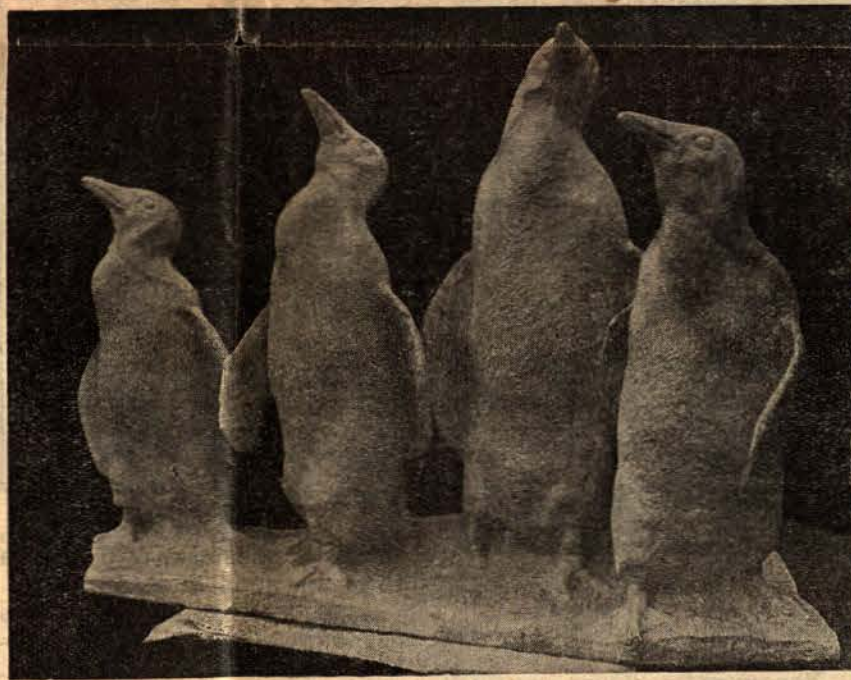
ДЕТЕ И СЛАВЕЙЧЕ

Славейче сладкогласно, пѣвецо лекокрыло, азъ слушамъ те прехласнатъ какъ пѣшешъ въвъ зори.

Но винаги когато погледна те плененъ, дълбоко въвъ душата се чувствамъ нараненъ.

За тебъ едно ще сторя, пѣвецо мѣченикъ, кафезътъ ще отвори азъ скришно въ този мигъ. Литни въ горитъ майски, далече отъ града... Пѣвецътъ се нуждае отъ слънце, свобода!

Любомиръ Дойчевъ

Скулптура отъ Панчо Киселичевъ

Весели пингвини отъ Зоологическата градина

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Асенъ Калояновъ

Роденъ е на 13 септември 1901 година въ гр. Пазарджикъ. Сега живѣе и работи въ София. Асенъ Калояновъ пише предимно за възрастни. Написалъ е нѣколко сборки стихове, които напоследъкъ е събралъ въ две книги: „Корени“ и „Пъртина“. Отъ скоро пише за малкитъ хубави стихове, частъ отъ които е събралъ въ сборката си „Козарче“. Сътрудникъ е на почти всички детски вестници и списания.

Тази година получи награда отъ Министерството на просвѣтата за книгата си „Пъртина“.

МАЙСКА НОЩЪ

Задъ отсрещний ридъ планински бавно слънцето се скри, — въ небесата, позлатени, гаснатъ сетнитъ зари.

Здрачъ вечеренъ тихо пада надъ поля и долини — въ далнинитъ замѣлчани чезнатъ родни планини.

Морни връщатъ се стадата глѣхне въ мрака меденъ звънъ, — птиченца, цвѣта, дечица — всички готвятъ се за сънъ.

Тиха майска нощъ разпери свойтъ приказни крилца, — затрепѣха въ небосвода сребролики кандилца.

Георги Костакевъ

ЗАЙЧЕТО И ТАРАЛЕЖЪТЪ

Едно зайче, като взело да се крие подъ бодливата и негостоприемна трънка, блъснало се въ бодлитъ на свития на кълбо таралежъ.

— Какви сж тия игли по тая топка?! — извикало то, като отскочило настрана.

— Не ме ли познавашъ? Азъ съмъ Ежко таралежко. Когато си почивамъ или съмъ въ опасностъ, свивамъ се въ бодливата си кожа, за да бжда защитенъ.

— Блазе ти, Ежко таралежко! — рекло зайчето. — Щастливецъ си ти, че животътъ ти е винаги въ безопасностъ. А пъкъ азъ трѣбва да спя съ отворени очи и по цѣль денъ да бѣгамъ презъ стърнището. Крака не останаха. Все мене гонятъ и преследватъ. Досега никога не съмъ сторило, а пъкъ и човѣци и животни мира ми не даватъ.

— И моята не е цвѣте. Какво си тегля и азъ — отвърналъ таралежътъ. Преди малко мина отукъ едно момче и, като ме видѣ, рита ме съ подкованитъ си обуца, скача върху ми, та сега всичкитъ кокали ме болятъ. Ти можешъ да бѣгаешъ, а пъкъ азъ кретама като старъ дѣдо. Колко ми се иска да потичамъ като тебе на открито и да се порадвамъ на просторъ! А то трѣбва по цѣль денъ да стоя свитъ на кълбо подъ трънкитъ.

— Добре си ти, добре, бай Ежко, — казвало зайчето. — Де да мога и азъ тѣй като тебе да си почивамъ на сѣнка, а то бѣгай презглава по урви и долини, за да не те стигнатъ кучета или лисици.

— А пъкъ азъ ще ти кажа, Зайо байо, че ти си по-добре. Я да имамъ твоята мека и топла кожа, по цѣль денъ ще

си подскачамъ весело по словетъ и полянкитъ. Нѣма да стоя свитъ на кълбо, та краката ми да се схващатъ.

— Е, хубаво. Хайде да си размѣнимъ тогава кожитъ и мѣстата, — рекло зайчето.

— Защо не. Мислишъ, че нѣма да се съглася ли? Веднажъ да махна тия бодли отъ гърба си, ще ми олекне.

— А пъкъ азъ само да ги нахлузя върху гърба си и ще се успокоя.

Безъ много размѣнения и колебания тѣ размѣнили мѣстата си. Зайчето нахлузило бодливата кожа, а таралежътъ облѣкълъ неговото сиво и топло кожухче.

Свил се зайчето на кълбо подъ трънката, покрито съ таралежковата кожа тѣй, че само ушитъ му стърчатъ навън; а пъкъ таралежътъ надѣналъ зайчовото кожухче и гордо заскиталъ по словетъ. Не щешъ ли, предъ него змия пепелянка. Спустналъ се

той да я хване и налпалъ опашката ѝ. Тя извила глава и го клѣвнала по муцунката. Още не успѣлъ да нагълта опашката ѝ, притѣмнѣло му на очитъ и пустналъ змията, подулъ се цѣль, а главата му натежала, като че е пълна съ куршумъ. Легналъ и заплакалъ.

Както си било заспало сладко, зайчето чува, че наблизко заквичало куче. „Не ще ме уплашишъ, рекло си то, — таралежковата кожа е на гърба ми.“ Въ тоя моментъ кучето скочило върху му и го хванало за ушитъ. Теглило ги то съ остритъ сизжбинги хрускало. Зайчето не могло да изтърпи болката, захвърлило таралежовата кожа и хукнало да бѣга. И кучето следъ него. Скрило се то въ единъ храсталакъ и се отървало отъ опасността. Следъ малко се върнало при трънката, вземало таралежовата кожа и тръгнало да дири бай Ежко, за да му я върне. Като минавало покрай

слога, видѣло го легналъ цѣль подутъ и пѣшка.

— Какво ти е, Ежко таралежко, че пѣшкашъ? Ти навѣрно си преялъ. А пъкъ мене заради твоята кожа едно куче ми изяде ушитъ. И какъвъ си се подулъ като тѣпанъ! Че бива ли такова лакомство.

— Какво ли?... Безъ моятъ бодли нищо не струвамъ, Зайо байо. Опиташъ се да хвана една пепелянка и тя се обѣрна и ме клѣвна по муцуната, та цѣль се подухо. Като си бѣхъ съ моята кожа, змията се въртѣше и се удрише по бодлитъ ми, докато умираше; а твоята кожа не можа да ме запази.

— То се видѣло, че дѣдо Господъ е преценилъ по-добре, кому какво да отреди, но ние все не го харесваме и завиждаме на чуждото, — рекло зайчето и захвърлило бодливата кожа на таралежа, като взело своето сиво кожухче.

Иванъ Стратевъ